

Winterclimb & Fly in Beieren

Tekst: Peter Blokker

Foto's: Peter Blokker en Peter Koster

Bestorming van een besneeuwde berg

Geknars. Zo nu en dan het geruis van uit de bomen vallende sneeuw. De eigen adem. Verder stilte. Gepoederde bomen. Langzaam doven de sterren en het milde schijnsel van de slanke maan, verdrongen door het komende daglicht en het groeiende wolkendek. Witte heuvels en bergketens. Dan, plotseling: mysterieuze sporen in de diepe sneeuw, als een lint door de verder ongerepte sneeuw geweven. Wie deze sporen volgt, zal vroeg of laat twee jongens tegen het lijf lopen die om vijf uur in de ochtend vastberaden en te voet op weg gingen naar een bergtop. Dat komt hier vaker voor, niets bijzonders. Op het eerste gezicht een normale dag op een Beierse huisberg. Maar iets past er niet in dit plaatje. Iets opvallends, maar wat? Ah ja, die bergbeklimmers lijken buitengewoon veel proviand mee te sjouwen, hun rugzakken zijn voor een normale dagtocht gewoon te groot! Wat speelt zich hier af?

Plaats delict: Wank, met 1780 meter hoogte ligt de top ruim duizend meter boven het dorp Garmisch-Partenkirchen. Tijd van het misdrijf: Aanvang van het winterseizoen 2012. Zojuist zijn de eerste liften na de revisietijd weer geopend. Na een zonovergoten en droog najaar is in de afgelopen week de eerste sneeuw gevallen en het pakket wordt dagelijks aangevuld tot in het dal, zodat net voor kerst de eerste pistes klaar zijn voor de bestorming door skiërs en snowboarders. Een grote opluchting voor de lokale bevolking die hier leeft van het wintersporttoerisme en "Frau Holle" bedankt voor de uitstrooien van de poeder. Nu ligt het hier verspreid, deze witte pracht. Ongeroerd, slechts hier en daar het spoor van een ree of haas, die zich op zijn zoektocht naar voedsel door de dikke deken geworsteld heeft. Verdachten: Twee rugzakdragers, annex schermvliegers, gewapend met hoofdlamp en sneeuwschoenen, die duidelijk besloten hebben de top de bestormen. Motief: Onze vleugels uitslaan na de bestorming van de top. Terwijl velen vandaag voor het eerst in deze winter de ski's onderbinden, zoeken wij een mogelijkheid van de sneeuw en het vliegen te genieten en de losgebarsten wintersportindustrie te ontvluchten. De Wank is één van de weinige serieuze bergen in de omgeving die we niet met skiërs of snowboarders hoeven te delen. De enige kabelbaan die naar de top leidt is dan ook in de winter gesloten, op een paar weken rond Oud en Nieuw na. Voor ons besluit om de tocht op eigen kracht te ondernemen is op deze berg dus geen alternatief.

Sterrencheck

Gisteravond hebben we de plannen gesmeed. Na een heldere nacht zal de bewolking snel dikker worden en "Frau Holle" komt weer sneeuw brengen. Om vijf uur 's nachts zullen we een sterrencheck uitvoeren; is de hemel helder gaat de missie Winterhike & Fly door. Zo komt het, dat we om half zes onder fonkelende sterren Hostel 2962 in stadsdeel Partenkirchen verlaten richting Wank. Mijn vlieguitrusting is behoorlijk afgepeld tot een omkeerbaar rugzakharnasje, een lichtgewichtscherm en een klimhelm om het klimmen aangenamer te maken en ruimte te genereren voor sneeuwschoenen en pickels. Mijn verse Climb & Fly partner heeft deze investering nog niet gedaan en vertoont overeenkomsten met een volledig bepakte sherpa. Het sneeuwdek in het dal is mager, maar hoger op de berg zal een lading liggen waarin menig offpiste skiër zich graag zal uitleven. Voorlopig kan ik mijn sneeuwschoenen op mijn rugtas gebonden laten. Aangekomen bij de St. Anton kapel laten we Partenkirchen achter ons en dankzij het steile pad meteen onder ons. Het duurt dan ook niet lang voordat we onze eigen en elkaars ademhaling horen versnellen. De koude vingers zijn snel vergeten en de muts belandt in de rugzak. Wie durft nu nog te zeggen dat paragliden niets met sport te maken heeft!

Startbaar

Allereerst volgen we een besneeuwde asfaltweg, die we volgens mijn kaart moeten verlaten zodra we de kabels van de Wankbahn boven ons hoofd zien. Hier volgen we een smaller pad en zowel hellingspercentage als sneeuwdek nemen hier toe. We lopen nu tussen de bomen en hebben even profijt van het schijnsel van de hoofdlamp. Het duurt nog een paar uur voordat de zon op komt maar onze ogen wennen al snel aan de duisternis. Dankzij het witte landschap kunnen de hoofdlampen uitgeschakeld worden zodra het bos wat minder dicht wordt. Dit is het geval bij een prachtig uitzichtpunt bij de Eckenhütte, halverwege de beklimming. Na anderhalf uur klimmen zien we, een halve kilometer aan hoogtemeters onder ons, de lichtjes van Garmisch-Partenkirchen dat momenteel door kerkklokken uit haar slaap wordt gewekt. Richting het zuiden, onderscheiden we de contouren van het Wettersteingebergte op de grens met Oostenrijk. Gisteren bezochten we daar Duitslands hoogste berg, de Zugspitze (2962 m), om na intensief spoortrekken door heupdiepe sneeuw naar de in een wolk gehulde Schneefernerkopf, bij minus twintig graden Celsius en vijftiengraden knopen wind, te concluderen dat een vlucht er niet in zit. Ook nu kunnen we steeds minder sterren tellen aan de kort geleden nog heldere hemel. Zou het ditmaal startbaar zijn?

De pakzakwissel

Aan de horizon baadt een bergkam in het ochtendrood, maar voordat de zon de kans krijgt zich te laten zien zal het wolkendek al gesloten zijn. Hoe eerder we boven zijn, hoe meer kans we maken om te kunnen vliegen. Conclusie: Het tempo zullen we iets opvoeren. Gevolg: Pakzakwissel. Met mijn lichtere en vooral minder omvangrijke pakzak kan Peter Koster zich makkelijker voortbewegen op zijn eerste Winterclimb & Fly van deze omvang. De wissel werpt haar vruchten af en we werken ons vlot omhoog over het nauwelijks nog herkenbare pad. Gezamenlijk trekken we een spoor, dat zeker niet eeuwig, maar op zijn minst tot de volgende grote sneeuwval, iedereen zal laten zien waar onze weg ons gebracht heeft. Ondanks de topkoorts en het bijbehorende hoge tempo genieten we van de betoverende invloed van het witte landschap. Hopta! Wat was dat? Een koude natte massa in mijn nek! Door mijn voortbewegingen op de automatische piloot heb ik me wat te weinig op de weg voor me geconcentreerd en zo de met een dik pak sneeuw bedekte doorhangende tak niet gezien. Bij het aanstoten werpt deze zijn complete lading af. Een koude rilling loopt over mijn rug.

Door de sneeuw naar de startplaats

De nieuwe ontwikkelingen van lichtgewichtuitrustingen zijn een verademing: Bergtochten met vlieguitrusting kunnen nu weer leuk zijn. Overbodige onderdelen, zoals een Vario in de winter, kan je beter thuis laten. Winterbeklimmingen, in diepe verse sneeuw met sneeuwschoenen, zijn in principe eenvoudig maar kunnen conditioneel zwaar zijn. Kennis omtrent lawinegevaar en oriëntatievaardigheden zijn veelal noodzakelijk. Bij pittige tochten zal iemand met alpiene ervaring de leiding moeten hebben. De hierboven beschreven tocht op de Wank is vanwege de zuidelijke ligging en bebossing eigenlijk nooit lawinegevaarlijk en een goede beginnerstocht, mits je opgewassen bent tegen het serieuze hoogteverschil van elfhonderd hoogtemeters.

Gevaren: Het voornaamste gevaar van winterbeklimmingen bestaat uit het verkeerd inschatten van lawinegevaar. Sowieso dient het actuele lawinebericht geraadpleegd te worden. Daarnaast is het erg zinvol, je te bekwalmen in de basiskennis omtrent lawines, zoals expositie (windrichting) van de helling, hellingshoek en structuur van het landschap.

Uitrusting: (lichtgewicht) scherm, - harnas, telescopische skistokken of pickel, sneeuwschoenen, bevestigingsmateriaal voor de sneeuwschoenen op de pakzak, functionele winterkleding (onderschat de windchillfactor niet met een constante wind van ca. 35 km/h tijdens de vlucht, koude vingers verzekerd), eventueel lawine-uitrusting (schip, sonde, pieper).

Start: Niet van lawinegevaarlijke hellingen starten! Bij diepe sneeuw moet voor de startloop een spoor van voldoende lengte gestampt worden. Door dit spoor ook breed genoeg te maken, heb je meer manoeuvreerruimte bij de startloop om een eventueel scheef opkomend scherm te corrigeren.

Landing: Boven sneeuw is de grondsnelheid moeilijk in te schatten, probeer te refereren aan bebouwingen en bomen. Landingen met sneeuwschoenen zijn probleemloos, mits netjes tegen de wind in wordt geland.

Ook bij de laatste honderd hoogtemeters geeft de Wank zich niet snel gewonnen. Zigzaggend over de steile flank onder de kabelbaan komen we stap voor stap dichterbij het royale Wankhaus. Duitsers weten "hoe je een berg bouwt" en ook de Wank is uitgerust met biergarten, berghut en restaurant. Momenteel is niets van dat alles operationeel, gunnen we ons zelfs geen pauze en hebben wij enkel aandacht voor het enorme topkruis en de wapperende windvaan van het kabelbaanstation. Op onze weg naar de top voelden we zo nu en dan een windvlaag, meestal van de berg af en zeker niet in de juiste richting om te starten. We zijn dus aangenaam verrast de vrij aangestroomde windvaan een perfecte startwind te zien aanwijzen.

Het startbaan stampen

Nu nog een geschikte startplaats vinden. Verder op de topgraat zien we een fraaie helling met voldoende afstand en hoogte tot de bomen. Een paar tactisch geplaatste streamers verraden deze in de zomer populaire startplaats. Nu hebben we de startplaats voor onszelf. Met zo'n acht à negen knopen wind, lijnrecht op de startrichting, waait het stevig maar gunstig. De windchillfactor drukt de gevoelstemperatuur zodanig dat we zeker in beweging moeten blijven. Tijd om bij te komen van de beklimming hebben we sowieso niet. Ook het inmiddels dikke en zakkende wolkendek bereidt zich voor op een sneeuwdump. Goed gehumeurd, dankzij de geslaagde beklimming en (nog) geschikte startmogelijkheid, beginnen we onze uitrusting uit te pakken en bereiden we onze verdiende vlucht voor. We staan tot onze knieën in de sneeuw en vragen ons even af of we met dit sneeuwpakket wel kunnen starten. De startplaats is echter ruim, met de straffe wind verwachten we weinig passen te zetten en het afbreken van de start kan zonder gevaar. Maar zover is het nog niet. Eerst moeten we onze startbaan nog prepareren. We stampen dus een stevig pad in de sneeuw vanaf de opzetplek tot een twintigtal meters de helling af. Na het getrappel hijs ik me in het harnas om te starten. We starten vlak na elkaar, zonder de te verwachten glijpartijen, en zwaaien de koude winterlucht in.

De sneeuwlanding

We genieten van de vlucht over de door ons bedwongen bergflank. Ik zie onze stijgsoren in het sneeuwtapijt op de open helling bij de Eckenhütte. Thermische omstandigheden hoeven we op deze - in de zomer populaire thermiekberg - niet te verwachten en een paar wingovers verkorten onze vluchtduur zelfs nog verder. Ruim drie uur klimwerk wordt beloond met tien minuten vliegen. Maar nou en of dit de moeite waard is! De zoektocht naar een landingsplaats is eenvoudig. Rondom Garmisch-Partenkirchen liggen genoeg weiden en over de hoogte van het gras hoeven we ons niet druk te maken. Dat ligt onder vele centimeters sneeuw verborgen. In het landingscircuit is het niet eenvoudig je snelheid ten opzichte van de grond in te schatten door het gebrek aan contrast. Eenmaal op final blijkt mijn interpretatie van de windrichting niet zuiver en vlieg ik vrij hard over de besneeuwde weide. Door al skiënd diep te flairen voorkom ik een "faceplant" in de sneeuw. Zeker niet de mooiste landing uit mijn vliegcarrière, maar geslaagd en ongeschonden. Peter Koster landt keurig tegen de wind in, hoewel het afachten boven een helikopterlandingsplaats van het "Krankenhaus" vast ook niet de voorgeschreven benadering is. We feliciteren elkaar met de geslaagde fraaie combinatietocht. Inmiddels is het half elf en hoog tijd om onze inwendige mens te verzorgen. Ik teer nog op de pastamaaltijd van gisteravond en mijn Friese vriend heeft slechts wat kruidrepenkoek naar binnen gewerkt. Na het vouwwerk, wat een vak apart blijkt te zijn in de sneeuw, zitten we tegen het middaguur te ontbijten in de dichtstbijzijnde Konditorei. "Better let as net!" De verhalen over deze verse Winterclimb & Fly worden onder het genot van een fors stuk Duitse taart al sterk, nieuwe missies borrelen alweer op... dit smaakt naar meer!

Klimmen en vliegen rondom Garmisch-Partenkirchen

Garmisch-Partenkirchen ligt in de noordelijke voor-alpen. In het noorden strekt het vlakke land richting München zich uit, in het zuiden ligt de Alpenhoofdkam. Het gebied staat niet bepaald bekend om het fraaie weer. In de zomer zijn de omstandigheden vaak sportief en vooral in het middag, als de "Beierse wind" waait, voorbehouden voor ervaren piloten. In de winter komt deze valleiwind niet op gang en overheersen rustige vliegomstandigheden.

Startplekken:

Wank: Zuidhelling, goede thermische omstandigheden, ook in het voorjaar als de helling als één van de eerste bergflanken uit de omgeving sneeuwvrij is. In de zomer ligt de berg vaak in de lee door de Beierse wind.

Osterfelder Kopf: Noordhelling, tegenover de Wank aan de andere zijde van Partenkirchen. Verschillende alpiene startplaatsen.

Kroonjuweel: Beklimming van de Alp Spitze via de Nordwandferrata en starten vanaf de top, ook in sneeuwarme winters mogelijk maar voorbehouden aan ervaren para-alpinisten.

Zugspitze: Een droomvlucht van Duitslands hoogste berg, vanwege de veelal harde wind zelden mogelijk. Startplaats is de Schneeferner Kopf, in de winter een serieuze onderneming om te bereiken.

Literatuur:

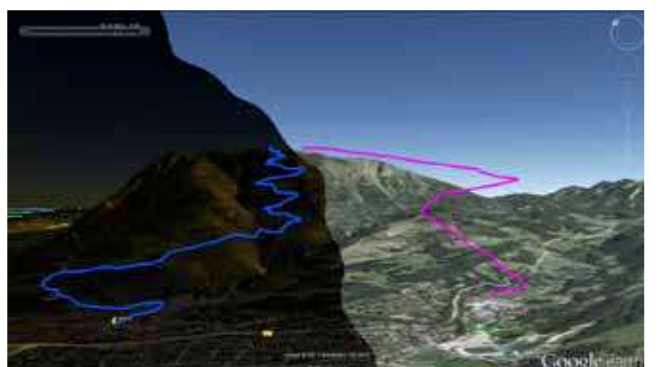
Het vlieggebied is uitgebreid beschreven in "Die schönsten Fluggebiete der mittleren und östlichen Alpen" van Burkhard Martens en Nina-Renate Brümmer. Ook het nieuwe werk van Oliver Guenay "Best Flying Sites of the Alps" besteedt aandacht aan dit vlieggebied. Het best bruikbaar voor het gebied rondom Garmisch-Partenkirchen is de wandelkaart van Kompass nr. 07: Werdenfelser Land mit Zugspitze, schaal 1:25.000 (ISBN 9783854917182)

Links:

www.Gleitschirmschule-GAP.de voor de lokale vliegschool met handige informatie over de start- en landingsplekken.

http://nl.everytrail.com/view_trip.php?trip_id=974129 voor de gps-track van de winterbeklimming van de Wank.

www.hostel2962-garmisch.com voor een slaapplek met super prijs-kwaliteit verhouding.

Ontwikkelingen in 37 edities NK Precisie Klassiek

Tekst en foto's: Huub Coumans

In de loop al van die jaren zijn de schermen wel veranderd. Er werd in 1976 begonnen, met de ronde koepels, eerst achter de boot, en op het water. Later achter de auto en op het land. De koepels werden squares, en nog later (eind jaren tachtig) kwamen de eerste lieren. Nu wordt deze NK gevlogen, in een Open klasse met de squares en in de klasse Bergschermen, de tegenwoordige schermen. Daarbij is er bij de NK Precisie ook altijd een teamklassement van drieper-soons (club)teams. Op de EK en de WK Precisie zijn dit dan gelijk de landenteams, tegenwoordig bestaande uit vijf personen, maar in het verleden waren dat acht-persoons teams.

De reglementen groeiden in al die jaren ook mee, nationaal en internationaal. De hele geschiedenis van al deze Precisie-kampioenschappen is te zien, in de 'Hall of Fame', op de site van de Afdeling Schermvliegen, onder 'Wedstrijden'. Internationaal zijn er nog altijd precisiewedstrijden, die voornamelijk met de squares devlogen worden, zoals de Europese competitie, de EPAC, die met wedstrijden in Frankrijk, Engeland, en Nederland elk jaar wordt verwerkt. Deze EPAC-competitie bestaat ook al vanaf 1990. Het grote verschil met de NK Precisie Stand Up is, dat je bij de Stand Up op je voeten moet blijven staan (of doorlopen), en bij de klassieke NK telt het eerste grondcontact. Bij de NK

In het weekend van 22 en 23 september werden bij Falcon Air, in Horst America, de Nederlandse Kampioenschappen Precisie klassiek gehouden. Deze kampioenschappen werden voor de eerste keer al in 1976 gehouden, en nu dus voor de 37e keer.

De winnaars van de N.K. Precisie klassiek, 2012
Open klasse: Huub Coumans (Falcon Air)
Bergschermen: Peter Moree (Sky Rebels)
Teams: Falcons Oet Rooij (Huub Coumans, Paul Hendriks, Roel Stroucken)
Wedstrijdleider: Huub Coumans

klassiek ligt er ook een 50 cm. dik luchtkussen, van vijf meter doorsnede, waarop de elektronische doelschijf ligt. Dit als extra veiligheid bij de landingen. Het hele doelgebied rond dat kussen, heeft een straal van tien meter, waarbinnen door de driekoppige jury de afstand tot de doelstip gemeten wordt. Bovendien houdt de wedstrijdleider in de gaten of iedere deelnemer een faire doelpoging heeft en alles volgens de regels verloopt. De score is maximaal tien meter, ook al land je buiten die cirkel. Aan het einde van de wedstrijd worden van iedereen alle scores

bij elkaar geteld. Diegene met de minste centimeters (of meters), is de winnaar. Voor de teams worden van jou en je beide teamgenoten alle scores bij elkaar geteld. Zo komt ook het beste team uit de bus.

Briefing

Zaterdag 22 september start de wedstrijd met een briefing door de wedstrijdleider Huub Coumans. Deze gaat voornamelijk over de regels van deze NK. De loting voor de startvolgorde van de teams had op vrijdagavond al plaatsgevonden. Na de driftersvlucht kon de wedstrijd beginnen. In de eerste ronde werden al gelijk goede scores gemaakt, maar er vielen ook al een serie tien-meters, dus buiten de doelcirkel. Nadat iedereen zijn doelpoging had gehad, kon deze ronde geldig verklaard worden, en werd er met de tweede ronde begonnen. De topposities werden versterkt, maar er vielen ook deze ronde weer een serie 10-meters. Maar ook deze ronde kon, zonder

problemen, geldig verklaard worden, nadat ieder zijn doelpoging had gedaan. Er werd daarna aan de derde ronde begonnen, maar inmiddels had de zon ook zijn werk gedaan. Dat zorgde voor thermische omstandigheden, die de doelpogingen natuurlijk een heel stuk lastiger maakte. Maar de toppers in het klassement zetten toch een goede score neer, maar er vielen ook nog meer tien-meter scores. Dat gaf wel aan, dat dit een hele lastige ronde was. Deze ronde nam ook meer tijd in beslag, voordat iedere vlieger aan de beurt was geweest. Na die derde ronde (rond 17.30 uur) werd er met de wedstrijd gestopt. Er werd toen ook besloten, om op zondag niet meer verder te gaan met deze NK wegens slechte weersvoorspellingen. Alle scores werden geteld, en de klassementen werden opgemaakt. De winnaars werden bekend gemaakt, op de prijsuitreiking. Daarna was het tijd voor de barbecue en een biertje, waarbij natuurlijk de nodige sterke verhalen.